

Prædiken til 3.søndag efter trinitatis 2017.
Tekst. Luk. 15,1-10.

Det er en underlig aktuel lignelse vi har fået til i dag.

For snart mange år siden sang Kim Larsen. *Vi er dem de andre ikke må lege med, vi er det dårlige selskab vi har en svag karakter og en billig fantasi det er godt at vi er født før aborten den blev fri*

Det er sådan Lukas beskriver situationen som Jesus fortalte denne lignelse i.

Han spiste sammen med toldere og syndere. Tilbragte tid sammen med det dårlige selskab, og man kunne se på Jesus, at han nød at være i deres selskab.

Og det blev Jesus anklaget for.

Aktuelt bygges der i verden igen mure mellem mennesker. Og i den religiøse verden opdeler man stadig stærkere og stærkere skellet mellem mennesker. Mellem urene og rene, mellem vantro og rigtigt troende. Mellem vore egne og de andre.

Hinduer dræber muslimer i Indien. Muslimer forfølger hinanden. Kristne i Mellemøsten forfølges. Kristne i vesten ser skævt til muslimer og er bange.

Frygt for de andre, og frygt for hinanden får mure til at gro op.

Og i den politiske verden sker det samme. Det er som om at man tænker. Hvis vi skal kunne leve sammen, må vi skilles ad, og bo hver for sig. Og ingen af os skal tro er der er nogen nemme løsninger på dette.

Trods alt dette, og måske på grund af alt dette, er det så meget vigtigere at vi lægger øre til Jesu lignelse i dag.

Jesus stod i en tilsvarende situation, midt i det jødiske folk, hvor man delte hinanden op i rene og urene. I gode og i dårlige selskaber.

Jesus havde besøgt toldere og syndere. Spist sammen med dem. Det gjorde ingen andre. Hvad er det Jesus har gang i? Hvad er det for en ny praksis han er begyndt på?

Han nedbryder vores religiøse og kulturelle praksis. Han ødelægger vores samfunds orden.

Den tids religiøse ledere konfronterede Jesus. Hvad er det du har gang i?

Den tids religiøse ledere kan sammenlignes med vor tids præster, biskopper, menighedsrådsmedlemmer, politikere, Imamer, Hindu præster som kaldes brahmaner, de toneangivende religiøse ledere. Farisæerne og de skriftkloge stod rundt om Jesus.

Med denne lignelse placerer Jesus sig midt i denne diskussion og universelle konflikt mellem mennesker til alle tider.

Hvordan holde sammen på mennesker som er så forskellige og som har så forskellige holdninger til hinanden?

Hvorfor gjorde Jesus som han gjorde.

Det svarer Jesus på med denne lignelse.

Der er nok nogen som undrer sig over at jeg taler om lignelse i ental, der er jo to små lignelser, og faktisk så er der tre, for lige efter følger i Luk. kap. 15 lignelsen om en far og hans to sønner. Vi har altså tre lignelser, men Lukas skrev som I hørte, at Jesus fortalte denne lignelse.

Denne lignelse, er ikke to men tre som er én lignelse.

Svaret gives i tre sammenhængende lignelser.

Den opmærksomme tilhører sidder med et ubesvaret spørgsmål efter den første del, om det mistede får, hvor 99 får efterlades i ødemarken. Hvad sker der med dem? tænker man: Efterlader hyrden dem for at blot tage sig af det ene får. Opgiver Gud dem?

Svaret på det kommer først til slut i lignelsen, i historien om en far og hans to sønner, der hvor faderen går ud til sin ældste søn,

som ikke vil med ind til festen for den yngstes hjemkomst. Da faderen går ud til sin ældste søn, går Jesus så at sige tilbage til de 99 efterladte får, og spørg dem. Vil I komme med mig hjem, ligesom det fortabte får jeg selv gik ud for at finde?

Og det skal de retfærdige som ikke trænger til omvendelse så svare på. Vil de gå med Jesus og tage imod Guds nåde og kærlighed? Vil de lade sig finde af Ham?

Svaret skal de selv give, og svaret skal vi selv give.

Hvorfor gjorde Jesus som han gjorde?

Hvorfor delte han ikke mennesker op i rene og urene?

Jesus kommer ikke med en lang forklaring men fortæller denne lignelse for at stille et spørgsmål til os mennesker.

Hvad hvis det var dig der mistede noget du elsker?

Svaret findes i eget hjerte.

Lad os se lidt på detaljerne i lignelsen.

Hyrden har mistet ét får, opdager han.

Har han ikke passet bedre på sine får? Han er en dårlig hyrde.

Det er som om at Jesus her tager ansvaret for at fåret er blevet væk. De var mit ansvar, jeg mistede ét.

Det samme gælder kvinden. Hun har ikke passet godt nok på sine penge.

Hyrden og kvinden pålægges skylden for at fåret og mønten blev væk. Og med denne måde at formulere lignelsen på tager Jesus sig som hyrde, og som kvinden, selv skylden for at de blev mistet.

Mange har tænkt. Hvor er forsoningen i denne Jesu lignelse?

Hvor er Inkarnationen og Kristi lidelse i denne lignelse?

Nogen forstår og tolker denne Jesus lignelse som om at Gud i sin kærlighed ser væk fra menneskets skyld, og omfavner den fortabte uden noget opgør eller uden nogen lidelse.

Men netop med at fortælle lignelsen som Jesus gjorde det, så lægger Jesus skylden både på Gud og på sig selv. Fordi ingen er

i tvivl om at netop både hyrden, kvinden og faderen er billeder på Gud, og bliver når man har læst lignelsen færdig, et billede på Jesus selv.

Inkarnationen er med i ordene. Hyrden gik ud for at lede. Og kvinden tændte lys og fejede og ledte efter den tabte.

Inkarnationen at Gud blev menneske i Jesus Kristus er med her. Gud kommer nær, Gud går ind i fårets liv, og ind i den tabte mønts verden.

Og Jesus går ind under skylden og påtager sig den.

Og tænker vi Jesu død og lidelse med ind, så finder vi den i det hyrden og kvinden gør.

Hyrden leder indtil han finder det mistede får. Med store omkostninger forlader han sine får og går ud og leder og leder, og da han finder det, så løfter han det op på sine skuldre og bærer det hjem. Det har været anstrengende, op og ned ad bjergskråninger, gennem torne og krat, gik hyrden. Og så et får på godt 20 kg på nakken hjem. Jesus lidelse er tænkt ind her. Og når man ser hyrden med fåret på nakken, ligner han et kors i silhuet.

Og det samme gælder kvinden. Hun har tabt sin mønt. Hun tænder lys, åbner døre og vinduer, fejer så støvet står, og er nede på alle fire for at lede ivrigt. For en mønt lider hun, får skidt på fingrene og støv i næsen, og knækker neglene når hun roder i alle hjørner.

Det er med store personlige omkostninger at fåret blev reddet, og mønten blev fundet.

I Det gamle Testamente er der tre billeder som bruges om Gud. Gud kaldes hyrden, i Salme 23. Profeten Esajas sammenligner Gud med en moder. Glemmer en kvinde sit diende barn. Nej, og jeg glemmer ikke jer. Sådan siger profeten Guds ord til folket. Gud er som en kvinde overfor sit barn.

Og Gud kaldes faderen. Som en far er barmhjertig mod sine børn, er jeg barmhjertig.

Disse tre personbilleder finder vi i GT brugt om Gud. Jesus bruger alle tre. Hyrden, kvinden, og en far, i den sidste del af kapitlet. En far og hans to sønner.

Gud er som den gode hyrde, den gode kvinde og den gode far. Og vi forstår også at Jesus stiller sig ind i lignelsen, og siger Jeg er den gode hyrde, den gode kvinde, og den gode far.

Hvad vil du gøre hvis du er en hyrde, en kvinde, en far? Ville du så ikke også lede efter den og det du har mistet. Jesus retter spørgsmålet til hjertet i os. Hvis du mister en du elsker.

Nu er der også i lignelsen en bevægelse fra dyr, til mønt til menneske, når vi tænker hele lignelsen med.

Et får, en mønt, en søn.

Både får og mønt er værdifulde. Jesus sammenligner den fortabte og den udstødte med det mest værdifulde man kan tænke sig. Og Jesus bevæger os ganske stille frem mod at det handler om mennesker.

Når en hyrde kan sætte så stor pris på et får, når en kvinde kan lede så ivrigt efter en mønt, hvad så med et menneske?

Jesus rammer os lige i hjertet. Vi kan elske et kæledyr, gøre alt for penge, men når det er et menneske?

Det handler om mennesker skabt i Guds billede. Det handler om de mennesker Gud elsker. Det handler om mennesker jeg elsker, vil Jesus sige.

I lignelsen om en far og hans to sønner, giver Jesus os et billede af faderen, som er meget usædvanligt for en mand i den Mellemøstlige kultur. En mand i Mellemøsten løber ikke. Vi er vant til at se statsministre både løbe og cykle, men en mand i Mellemøsten løber ikke. Men Jesus fortæller at faderen løb, da han så sin søn på vej. Så løb han gennem landsbyen for alles

øjne, for at tage imod ham, og beskytte ham mod landsbyens hån og vrede. Han løb.

Det er en ydmygelse af dimensioner som Faderen kaster sig ud i. Det løb er korset i lignelsen. Guds og Kristi lidelse for at redde den fortabte.

Det er som der står om Jesus. Han blev lydige til døden, ja døden på et kors. Lydig mod kærligheden.

Jesus har tænkt sin lidelse og død ind i denne lignelse, og beskrevet den i hyrdens aktion, i kvindens handling og i faderens løb gennem landsbyens gade.

Det er korset i lignelsen om de fortabte.

Sådan er Gud, sådan gør Gud. Det er sådan Gud møder sit menneske.

Og stille klinger lignelsen ud, og efterlader et kald til os alle. Til os fortabte at lade os blive fundet.

Til os som tror os retfærdige, at lade os finde.

Og til os som er kirke, at bygge kirke med dette budskab og dette sind i centrum for vores selvforståelse. At kirkens rummelighed kan afspejle og reflektere Guds rummelighed og kærlighed.

Kaldet til at være lydige mod kærligheden.

Vi vil slutte med et spørgsmål som vi kunne stille til de 99 får, som blev efterladt i ødemarken. Vi kunne spørge dem: Hvilken slags hyrde vil I helst have?

En hyrde der blev hos dem, og sagde. De mange er vigtigere end den ene. Jeg må ofre den ene af hensyn til de mange.

Eller. Den hyrde som forlod de mange for at gå ud og lede efter den ene? Hvem er den sande gode hyrde?